

การพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่านิทาน

Development of Early childhood Language

ปริณดา ศรีมุณี¹ ภัทธิศวรย์ ดำเสน²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ parinda.sr@northbkk.ac.th

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ phattharit.da@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็ก ปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่า นิทาน และเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดของ เด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับปฐมวัยปีที่3 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2561 ที่โรงเรียนธรรมาภิบาลวิทยาที่อยู่: 82 /154 ซอยเสริมปรีดี ถนนประจักษ์ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลมี 2 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์เล่านิทาน และแบบประเมินทักษะ การฟังและการพูดที่สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความสามารถทางภาษาด้านทักษะการ ฟังและการพูดในภาพรวมและรายด้าน หลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 สูงกว่าความสามารถทางภาษาก่อน การจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทักษะการฟัง ทักษะการพูด การเล่านิทาน

Abstract

The purposes of this research were to study the development of listening and speaking skills of early childhood by using folk tale-telling activities. And to compared listening skill and speaking skill of early childhoods before and after the activities. The sample group were the second year of early childhoods, 5-6 years old, in Childhood Development Center, *Tanintorn wittaya school* Sikan Don Mueang Bangkok. There were 30 students, in the second semester of academic year 2018 by. They were celected by using purposive Sampling tehningue. The instruments used for data collection were 2 types: Lesson plan of folk tale-telling activitiesand the form of listening and speaking skills accessment. Statistics used for analyse the data were Mean. Standard Deviation and t-test dependent sample for hypothesis testing.

The results of the study showed that early childhood children who had received storytelling activities had language ability in listening and speaking skills in general and in each aspect, after organizing activities, the average mean was 2.62, higher than the language ability before. After it was statistically significant at .05 level.

Keywords: ListeningSkill,SpeakingSkill,Folk Talk-telling.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งอารยธรรมของมนุษย์ที่บ่งบอกความเป็นชนเผ่าและความเป็นชนชาติได้ดียิ่งยั้ง ดังที่หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้กล่าวไว้ในตอนหนึ่งของสุนทรพจน์เรื่องเอกลักษณ์ของชาติไทยว่า “ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้ ของไทยแน่นั้นหรือคือ ภาษาซึ่งผลิดอกออกผลแต่ต้นมา รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย” จากข้อความดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าภาษาเป็นมากกว่าสิ่งที่ใช้ในการสื่อสาร หากแต่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอารมณ์เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2542 เรื่องภาษาและการเข้าถึงภาษาสถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. [6] ดังนี้ “...ต้องหาวิธีที่จะทำการเรียนการสอนให้ได้ประโยชน์ และสามารถเข้าใจความจริง ไม่ใช่ให้เข้าใจภาษาแต่เข้าใจวิชาการ ไม่ใช่วิชาการอย่างเดียวต้องเข้าใจวิถีปฏิบัติตน หมายถึง จริยธรรมต่าง ๆ ต้องเรียน ต้องรู้ให้กว้างขวางอันนี้เป็นข้อสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ถ้าไม่พัฒนาการศึกษาประเทศก็อยู่ไม่ได้ ความเข้าใจของบุคคลจะไม่มี ถ้าความเข้าใจของบุคคลไม่มีข้อใดก็ตามที่คนไม่เข้าใจคือสื่อความหมายความคิดไม่ได้ ถ้าไม่มีความรู้ โดยเฉพาะภาษาอันนี้ที่จะต้องแก้ไขที่บอกว่าแก้ไข เพราะรู้อย่างไม่ดี”จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้อัญเชิญมานี้ จะเห็นว่าพระองค์ความเข้าใจในวิทยาการต่าง ๆ และต้องพัฒนาการศึกษาด้านการใช้ภาษาของบุคคลให้สามารถทรงให้ความสำคัญกับการมีความรู้ในการใช้ภาษาและใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเพื่อให้มีความรู้สื่อความรู้ ความคิดให้สูงขึ้น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการอยู่รอดของประเทศชาติ ภาษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้โลกรอบตัวของเด็กตั้งแต่เกิด และเป็นสื่อในการเรียนรู้ให้ได้ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน วิธีการเรียนรู้ภาษาจึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาค้นหาหนทางที่เด็กเรียนรู้แล้วได้ผลดี มีความสุขในการเรียนรู้ จนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีความหมาย เพื่อเชื่อมโยงกับคนที่เด็กอยู่ใกล้ชิดได้ดี จนถึงระดับที่เด็กสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในยุคสารสนเทศผ่านภาษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย [4] ได้กำหนดการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ด้านการพัฒนาภาษาว่า ควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน การจัดกิจกรรมให้เด็กรักการอ่านต้องเริ่มจากการจัดให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสให้มากที่สุดกิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิดและมี

โอกาสจัดกระทำหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและต้องสิ่งต่าง ๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รอบตัว [14] ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูสอนเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 2 โรงเรียนวัดแหลมแค ได้พบว่า เด็กปฐมวัยในชั้นปีที่ 2 บางส่วนยังไม่ค่อยสนใจในการอ่านหนังสือไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่าน สนใจในการเล่นมากกว่าในด้านการเขียนยังเขียนตัวหนังสือไม่ถูกวิธี เขียนกลับหัว ใช้พยัญชนะไม่ถูกต้องกับคำที่อ่านและจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแหลมแค พบว่าเด็กที่ขึ้นไปเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บางส่วนเริ่มอ่านเองได้ รู้จักวิธีการสะกดคำ แต่บางส่วนไม่สามารถออกเสียงตัวอักษรนั้น ๆ ได้ ไม่สามารถอ่านคำง่าย ๆ ได้ เขียนผสมคำยังไม่ถูกต้องซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากขาดทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งจะมีผลต่อเด็กในอนาคตเพราะเมื่อเด็กขึ้นไปเรียนในระดับประถมศึกษา เด็กจะต้องใช้ทักษะการอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียน

การเล่นิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กไปในตัวการเล่นิทานให้เด็กฟังบ่อย ๆ จึงเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กทุกมิติเกิดพลังแห่งจินตนาการและสร้างสรรค์ส่งเสริมการแสดงออก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กวิธีการเล่นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีอยู่มากมายหลายวิธี เช่น การเล่นิทานปากเปล่าการเล่นิทานประกอบท่าทางการเล่นิทานประกอบภาพ การเล่นิทานประกอบเสียง การเล่นิทานประกอบอุปกรณ์การเล่นิทานประกอบการวาดภาพ การเล่นิทานไม่จบเรื่อง [2] หรือการเล่นิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ ซึ่ง [5] ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการเชิดหุ่นมือ พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการเชิดหุ่นมือสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ [20] ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมนิทานภาพคำคล้องจองที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด ความรู้สึกด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ จากนิทาน ใช้ทักษะทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านและเขียนได้นำผลการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่นิทาน
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การเล่นิทาน

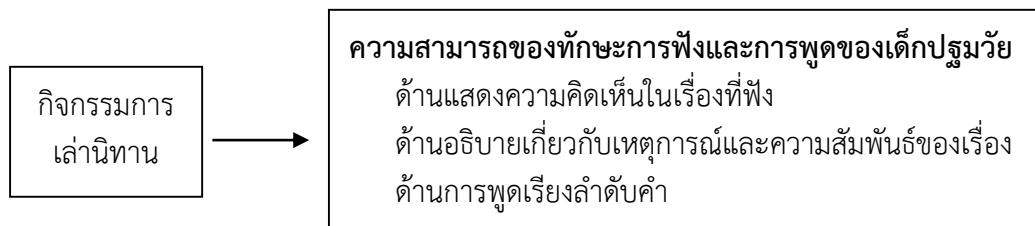
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ จากนิทาน ใช้ทักษะทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างครบถ้วน จากผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือได้แบบเรียนสามารถใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนเป็นทางเลือกในการพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจเกี่ยวกับการสอนอ่านและเขียนได้นำผลการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

กรอบแนวคิด

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One group pretest-posttest design) ด้วยแบบประเมินทักษะการฟังและการพูด จัดกิจกรรมการเล่านิทาน 3 เรื่องได้แก่ สุนัขกับเงา หนูน้อยหมวกแดง และเด็กเลี้ยงแกะ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด และทำการประเมินหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะการฟังและการพูด และปฏิบัติเช่นเดียวกับการประเมินก่อนเรียน ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับปฐมวัยปีที่ 3 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนธนิษฐวิทยา แขวงสีกัน เขตดอนเมือง จำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบประเมินทักษะการฟังและการพูด ของเด็ก

ปฐมวัย วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เปรียบเทียบคะแนนด้านการฟัง การพูด ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การเล่านิทานโดยการทดสอบค่า โดยใช้ (t-test Dependent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบประเมินทักษะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ กิจกรรมการเล่านิทานรายด้าน ดังนี้ ด้านแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟัง ด้านอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่อง และด้านการพูดเรียงลำดับคำ ดังตาราง

ตาราง 1 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพฤติกรรมรายด้าน

พฤติกรรม	n	คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพฤติกรรมรายด้าน			
		\bar{X} (S.D.	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ด้านแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟัง	30	2.30	2.62	.46	.49
ด้านอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่อง	30	2.53	2.56	.50	.49
ด้านการพูดเรียงลำดับคำ	30	2.42	2.55	.28	.50

ตาราง 1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบประเมินทักษะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ กิจกรรมการเล่านิทาน ด้านแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟัง ภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมี (\bar{X} = 2.62, S.D.= 0.49) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.30, S.D.= 0.46) ด้านการอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่อง โดยภาพรวมหลังการจัด กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.56, S.D.= 0.49) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.53, S.D.= 0.50) ด้านการพูดเรียงลำดับคำ โดยภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.55, S.D.= 0.50) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.42, S.D.= 0.28)

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนกิจกรรมการเล่านิทาน ความสามารถของเด็กปฐมวัย ทักษะการฟังและการพูดของเด็ก ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ดังตาราง

ตาราง 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนรวมก่อนเรียนและหลังเรียน

	คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน				
	n	\bar{X} (S.D.	t	p
รวมก่อนเรียน	30	2.42	.28	44.89	.00

รวมหลังเรียน	30	2.62	.29	46.98
--------------	----	------	-----	-------

p > .05 *

ตาราง 2. ผลการเปรียบเทียบ คะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ความสามารถของเด็กปฐมวัยที่ใช้กิจกรรมการ เล่านิทานโดยภาพรวม ทักษะการฟังและการพูดของเด็ก หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรม อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบประเมินทักษะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ กิจกรรมการ เล่านิทาน ด้านแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟัง ภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมี (\bar{X} = 2.62, S.D. = 0.49) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.30, S.D. = 0.46) ด้านการอธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของ เรื่อง โดยภาพรวมหลังการจัด กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.49) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมคือมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.53, S.D. = 0.50) ด้านการพูดเรียงลำดับคำ โดยภาพรวมหลังการจัด กิจกรรมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ (\bar{X} = 2.55, S.D. = 0.50) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (\bar{X} = 2.42, S.D. = 0.28)

ผลการเปรียบเทียบ คะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ความสามารถของเด็กปฐมวัยที่ใช้กิจกรรมการ เล่านิทานโดยภาพรวม ทักษะการฟังและการพูดของเด็ก หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวม พบว่า ความสามารถด้านการ ฟัง และด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวมและรายด้านสูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เพราะการใช้กิจกรรมการเล่า นิทานเป็นการจัดประสบการณ์ตรงที่เปิด โอกาสให้เด็กแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้ แสดงออกอย่างอิสระใน สภาพการณ์ที่เป็นจริง จากการได้ฟังเนื้อหาในหนังสือที่บ้าน ทำให้ฟังง่าย เข้าใจความหมาย ของคำ และยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย นับเป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์การเรียนรู้ ทางภาษา ให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ [2] ได้กล่าวว่า การฟังของ เด็กเป็นการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหูที่เด็ก สะสมและนำไปสร้างเสริมพัฒนาการ ทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะเรื่องราว จากสิ่งที่ฟังมาสาน ต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูด ถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจนง่าย ต่อ การเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถเพิ่มขึ้น จากการให้เด็กฟัง จะเห็นได้ว่าการเปิด โอกาสให้เด็กพูดใน สิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง หรือพูดเรื่องราวจากประสบการณ์เดิม จะช่วยส่งผลให้เด็กเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไรก็ตามจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มี พัฒนาการด้านการฟังและการ พูดโดยรวมสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นอีกกิจกรรมหนึ่ง

ที่ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญช่วยใน การกระตุ้น คอย ชี้แนะ ชมเชยให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในด้านการฟังและการพูด โดยจัด บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความสนใจของเด็กจะช่วยส่งผล ให้การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ [13]ที่กล่าวมา การส่งเสริมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริม ให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟังแล้วเลียนแบบเสียงมาเป็นภาษาพูด จะเห็น ได้ว่า การฟังและการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญ ถ้าเด็ก ได้รับการฝึกฝนและการแนะนำอย่างถูกต้อง เหมาะสม เด็กจะมีความสามารถด้านการฟังและ การพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้อง กับผลการศึกษาของ[8] ได้ศึกษาผลของกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อ พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัด กิจกรรมการเล่นิทานพื้น บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล การจัดกิจกรรมการ เล่นิทานที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 40 คน ซึ่งได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก กลุ่มที่มีปัญหาการพูดล่าช้า ผลการ วิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อ พัฒนาการ ทางภาษาด้านการพูด ของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/88.33 2) ดัชนี ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อการพัฒนาทางภาษา ด้านการพูด ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่า เท่ากับ 0.7558 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของและ สอดคล้องกับ [5] ได้ทำการศึกษาผลการพัฒนาทักษะ การ ใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยวสวนสะออน โดยใช้ กระบวนการปฏิบัติการ ของ Kemmis และ Mc Taggart ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ ตามแผน ขั้นการสังเกตและขั้นสะท้อนผลงาน การปฏิบัติตามวงจรปฏิบัติการ 2 วงจร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน ร่วมกิจกรรมด้วย ความกระตือรือร้น สนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำ แต่มีนักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ ตอบคำถามครู และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าทำกิจกรรมรายบุคคล คือ ไม่กล้าออกมาหน้า ชั้นเรียนในขั้นการ สะท้อนการดำเนินการพัฒนาในวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า นักเรียนเกิด ความมั่นใจในการแสดงออก

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรม การเล่นิทาน พบว่า ความสามารถทางการสื่อสารด้านการฟังและการพูดของ เด็กปฐมวัยที่ใช้กิจกรรมการเล่นิทานหลังการจัด กิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [19] ได้ ศึกษาพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้ิทานเป็นสื่อเสริม ประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้ิทาน เป็นสื่อเสริมประสบการณ์ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ผลการศึกษา พบว่า ความสามารถทางการศึกษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สูงกว่าความสามารถทางภาษาก่อนการจัดประสบการณ์ โดยใช้ิทานเป็นสื่อเสริม ประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก

2.1 การจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานเป็นสื่อกลาง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ประสบการณ์ ทักษะและค่านิยมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความคิดจินตนาการและพัฒนาการทางภาษา ของเด็กได้ เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ เนื้อเรื่องในนิทานจะจูงใจให้เด็กตั้งใจฟัง มีสมาธิ มีอารมณ์คล้อยตามเรื่องราว ทำให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ในการใช้ภาษา ในการเล่าเรื่อง ในบทสนทนาต่างๆ รู้จักสังเกตรายละเอียดต่างๆ ของภาพประกอบนิทานและหาความหมาย จากภาพ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการฟัง การพูด การฟังนิทานถือเป็น ประสบการณ์ที่น่าสนใจสำหรับเด็กทั้งนี้เพราะนิทานเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์อื่นที่ นอกเหนือจากประสบการณ์ที่ได้รับ การเล่านิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอเป็นการจัด สิ่งแวดล้อมให้เด็กได้มีโอกาสอ่าน เขียน พูด และฟัง ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและ พัฒนาความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก [7]

2.2 เนื้อเรื่องของนิทานที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เด็กอายุ 4-6 ปี ชอบฟังนิทานเกี่ยวกับสัตว์พิเศษ สัตว์พูดได้ การนำเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับวัย เร้าความสนใจ ของเด็ก ใช้ภาษาต่างๆ มีบทสนทนาของตัวละครที่อาจให้เด็กสมมติเป็นตัวแทนได้ ทำให้เด็กเกิด ความสนุกสนานตื่นเต้น สร้างความสนใจให้ติดตามและจินตนาการตามเสียงท่าทางของครู จึงเป็นส่วนช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงความรู้สึกความคิดเห็น [4] และ [12] ที่กล่าวว่าในเนื้อเรื่องของนิทานที่มีตัวละคร คู่กันการใช้บทสนทนาและให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ทางภาษาของเด็กได้

2.3 สื่อประกอบการเล่านิทาน เป็นแผ่นภาพประกอบสีสดใสสวยงามชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ขนาด 15 x 22 นิ้ว มีภาพตามลำดับเนื้อเรื่องของนิทาน ตอนสำคัญ ๆ ทำให้เด็กมองเห็นภาพตามเนื้อเรื่อง ช่วยสื่อความหมายจากสิ่งที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กเกิดความคิดความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิด ของ[14] ที่กล่าวว่ารูปภาพสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ซึ่งภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กควรเป็นภาพที่ใช้ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ภาพมีขนาดใหญ่ สะดุดตา นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปภาพ เป็นสื่อสอดคล้องกับแนวคิด ของ Lodo ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กควรใช้รูปภาพประกอบเพื่อให้เด็กเข้าใจความหมาย ไปในตัว [1] รูปภาพจึงเป็นสื่อที่ใช้ได้ผลดีกับเด็กช่วยให้เด็ก เกิดประสบการณ์ใหม่ที่กว้างขวาง ส่งเสริมความคิดจินตนาการและพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ได้เป็นอย่างดี

2.4 บรรยากาศการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กได้สนทนา แสดงความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงบทบาทสมมติเลียนแบบกิริยาท่าทางของตัวละคร จะสามารถกระตุ้นให้เด็กแสดงความสุขเกิดความสุขและสนุกสนานในการเรียนซึ่งส่งผลต่อ การเรียนรู้ภาษาของเด็ก การจัดบรรยากาศให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมติ ช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึง สิ่งที่ตนรับรู้และมีประสบการณ์รวมตลอดถึงช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและภาษาแก่เด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ก่อนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดประสบการณ์โดยละเอียด เพื่อที่จะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการเตรียมสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะส่งผลให้การจัดประสบการณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ครูผู้สอนควรมีการปรับเวลาในการจัดกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นได้ เนื่องจากกิจกรรม เสริมประสบการณ์ใช้เวลาค่อนข้างมาก เป็นกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางจำเป็นต้องให้ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุดจึงต้องใช้เวลามาก

เอกสารอ้างอิง

- [1] กิตติมา บุญยศ. (2545). การสอนภาษาไทยแบบองค์รวมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [2] กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บুকส์.
- [3] กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2529). วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- [4] กรมวิชาการ. (2547ก). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [5] จิราพร ปั่นทอง. (2550). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบการขีดหุ่นมือ. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2548) “พัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย” ใน ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 5 หน้า 2-96 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- [7] ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2533). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- [8] ดวงสมร ศรีใสคำ. (2552). ผลของกิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- [9] นางลักขณ์ กันปัญญา. (2549). การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัย โดยใช้หนังสือภาพประกอบ การเล่าเรื่อง หน่วยเทียวสวนสะออน. การศึกษา ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [10] นภเนตร ธรรมบวร. (2544). การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

- [11] นิตยา ประพฤติกิจ. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานศึกษานิเทศก์.
- [12] บันลือ พฤกษ์วัน. (2543). วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- [13] วรรณภา หารชุมพล. (2530). การฟังเข้าใจภาษาของเด็กไทยอายุระหว่าง 5 ปีถึง 6 ปี 11 เดือนใน เขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาความผิดปกติของการสื่อความหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [14] เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค
- [15] วราภรณ์ รักวิชัย. (2538). การศึกษาก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [16] สันหพัฒน์ อรุณธำรี. (2542) นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- [17] สิริมา ญญโณอนันตพงษ์. (2550). หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [18] สุพรรณวรรณ ดันติผลาผล. (2527). การศึกษาชุดสื่อประสม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). การจัดประสบการณ์ตาม แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [19] อรัญญา เพิ่มพีรพัฒน์. (2548) การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทาน พื้นบ้านเป็นสื่อ เสริมประสบการณ์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- [20] อุมารัตน์บุญเกิด (2554) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมนิทานภาพคาค้างจ้องที่มีต่อทักษะ. การอ่านของเด็ก ปฐมวัย